

Večernik

Leto III. (X.), štev. 149

Maribor, petek 5. julija 1929

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Volja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifu
Oglaš sprejema tudi oglaš oddelk »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Naš prijateljski korak na Dunaju

MAHINACIJE HEIMWEHROVSKIH ODDELKOV OB JUGOSLOVANSKI MEJI IN NJIHOVO TAJNO OBO-ROŽEVANJE.

DUNAJ, 5. julija. Po nalogu svoje vlade je jugoslovanski poslanik na Dunaju zahteval od avstrijske vlade pojasnila o ustanavljanju Heimwehrovih strelšč ob jugoslovanski meji.

Zvezni kancelar dr. Streeruwitz je jugoslovanskemu poslaniku odgovoril, da bo izvršil v tem oziru najenergičnejšo preiskavo in ga o rezultatu takoj obvestil. Jugoslovanski poslanik se je zadovoljil s tem odgovorom in bo, predno izvrši morebitni nadaljni korak, počakal na rezultat preiskave.

V navedenem slučaju gre za glasove oziroma trditve »Arbeiter Zeitunge«, da je bil med Heimwehrom na Koroškem in Štajerskem dosežen sporazum, da v slučaju vojnega konflikta med Jugoslavijo in neko njeno

sosedo omogoči prehod sovražnika po dolini Drave, da tako omogoči napad z boka na jugoslovenske pozicije v Sloveniji. Zanimivo je, da je prišlo na seji štajerskega deželnega zbora v sredo zvečer do spopadov med večino in socialno-demokratsko opozicijo, ki je očitala krščanskim socialcem, posebno poslancu Sernetzu, da je v zvezi s Heimwehrom sklenil z neko državo sporazum proti Jugoslaviji in da je bila ta država obljubila kot protiuslugo teritorialne kompenzacije v okolici Maribora in Celja. Narodni poslanec Sernetz je na vse te obtožbe molčal.

BEOGRAD, 5. julija. V tukašnjih političnih in diplomatičnih krogih zasledujejo boj med socialisti in krščanskimi socialci v Avstriji z vedno več-

jo pozornostjo. Posebno pažnjo so vzbudila v zadnjem času razkritja »Arbeiter Zeitunge« o oboroževanju Heimwehrovcev, ki jih obdolžujejo, da se pripravljajo na diktaturo v Avstriji. Veliko zanimanje je izzvala tudi trditev »Arbeiter Zeitunge«, da razpolagajo Heimwehrovci ob jugoslovanski meji na Koroškem in Štajerskem z velikimi zalogami orožja in sicer ne samo z revolverji, puškami in strelnicami, temveč tudi s topovi. Skladišča orožja da so skrita v večjih obmejnih krajih in trgih. Zato se pričakuje odgovor avstrijskega kancelarja Streeruwitza o izvršeni tozadevni preiskavi na prijateljsko intervencijo jugoslovanskega poslanika Milojevića z razumljivim zanimanjem.

O smernicah šolstva

na Češkoslovaškem je te dni v senatu ČSR češkoslovaški minister prosvete dr. Štefanek pri debati o šolskoreformnih zakonskih načrtih podal obsežen ekspoziciji o programu in direktivah šolstva ter o pripravljenih in nameravanih reformah. Baval se je s problemi vsake posamezne kategorije šol posebej. Njegova izvajanja so tudi za naše razmere zanimiva in važna, ker so tudi v naši državi v ospredju prosvetne politike vprašanja šolske reforme. Zato ne bo odveč, ako podamo kratko njegove najvažnejše misli:

V osnovnem šolstvu je največnejša reforma uzakonjenje osemletnega šolskega obiska. Za meščanske šole bo obisk četrtga razreda, ki je bil dozdaj fakultativen, postal obvezen, kar pomeni resen korak k unifikaciji meščanskega šolstva z nižjim srednjim šolstvom. (Pri nas je — kakor znano — to že izvedeno. V tem pogledu smo Čehe prehiteli, vsaj v Sloveniji!)

Zanimiva je statistika glede šolstva na Slovaškem, ki jo je minister iznesel: v zadnjem času je bilo tam ustanovljenih novih 151 osnovnih šol, s čimur je 8330 otrokom omogočen obisk šole. Gradnja teh šol na Slovaškem v znatni meri podpira država, ki je od jeseni 1926 dala 19 milijonov Kč kot podporo za otvoritev teh šol. Tudi v Podkarpatski Rusiji je bilo otvorenih 139 novih osnovnih šol. V doglednem času bo v obeh teh pokrajinah otvorenih še toliko novih osnovnih šol, da bo vsaj za šole dorasli deci omogočen obisk šole. Vlada se drži načela, da otvori šole povsod, kjer je v območju 3 km vsaj 30 šolopbevnih otrok. Sedanji princip vzdrževanja osnovnih šol s strani občin je minister podvrnil ostri kritiki in povdaril, da se bo moralo z rameni občin odvzeti del stroškov, ker so preveliki. Odklonil pa je tudi predlog za 9letni obvezni šolski obisk, češ da je ekonomski položaj vse Evrope takšen da ne dovoljuje, da bi češkoslovaška deca prihajala v praktično življenje za leto dni kasneje nego deca ostalih držav.

Posebno pozornost je posvetil minister izobrazbi učiteljstva in njega materialnemu stanju. Samo moralno in dobro situirano učiteljstvo lahko vrši svoj težki poklic, kakor treba. Reforma učiteljske vzgoje je v centru pozornosti ankete. Razpravljala se vprašanje učiteljskih akademij, ki bi učiteljem nudile popolnejšo izobrazbo nego dosedanje pripravilje.

Minister Štefanek se je dotaknil tudi vedno večjega pomena dečjih zabavišč za najmlajši pomladek. Tekom minolega poldruega leta je bilo na Češkem in Moravskem otvorenih 600 takšnih zabavišč. Šole za fizično ali duševno nerazvito deca otvarja država ali pokrajina, ponekod tudi dobrodelna društva. Njih število se mora še znatno povečati. V celem šolstvu pa se mora doseči popolna enotnost v vseh historičnih deželah, Češki, Moravski, Slovaški in Podkarpatski Rusiji.

Srednje šolstvo v Češkoslovaški je na precej visoki stopnji. Vendar je tudi tu še treba reform, odgovarjajočih potre-

Anglija in spopadi ob jugoslovansko bolgarski meji

ANGLIJA BO ODREKLA PODPORO VSEM, KI BI SKUŠALI MOTITI MIR. — PRIJATELJSKO OPOZORILLO V BEOGRADU IN SOFIJI.

LONDON, 5. julija. Kakor poroča diplomatični korespondent »Daily Telegrapha«, sta dobila angleška poslanika v Beogradu in Sofiji od svoje vlade naročilo, naj v zunanjih ministrstvih kraljevine Srbije, Hrvatov in Slovencev ter Bolgarske v prijateljskem tonu opozorita na to, da angleška vlada z največjo skrb-

nostjo zasleduje neprestane obmejne incidente na jugoslovansko-bolgarski meji. Angleška vlada more nasvetovati vladama obeh držav le politiko mirnega sožitja in mirno ureditev vseh sporov. Velika Britanija želi povsod pospeševati politiko miru in bo odtegnila svojo podporo vsem, ki bi skušali ogroziti mir.

Svet. Pribičević na smrtni postelji

BEOGRAD, 5. julija. Po poročilih iz Brusa pri Kruševcu se je stanje bivšega poslanca Svetozarja Pribičevića nevarno poslabšalo. Bolnik že nekaj dni ne zavziva več nobene hrane. Vsa njegova rod-bina je zbrana ob bolniški postelji in se je bati najhujšega. Svetozar Pribičević je zbolel, kakor znano, na vnetju slepica, ki je dovedlo do komplikacij.

Strahovito neurje v Nemčiji

Več mrtvih. — Silna opustošenja.

BERLIN, 5. julija. Včeraj popoldne je divjalo skoro nad vso Nemčijo strašno neurje, katero sta mestoma spremljala tornado in toča. Stvarna škoda gre na milijone. Predno se je utrgal oblak, je razsajal nad posameznimi provincami orkan, ki je ruval drevje ter brzojavne droge ter odnašal strehe.

V Gornjem Palatinu so bile 3 osebe ubite. V Turingiji je orkan odnesel v več

ham časa. Razpravljala se o vprašanju enotne srednje šole. Mišljenja šolskih strokovnjakov pa so v tem pogledu zelo deljena. Istotako v vprašanju, ali se naj učni načrt meščanskih šol približa učnemu načrtu nižje srednje šole z istočasnim skrajšanjem snovi. Ideji enotne srednje šole najbolj odgovarja današnja reformirana realna gimnazija. Na realkah bodo se zvišali razredi na 8, da se pouk popolnoma izenači z gimnazijskim.

Minister je omenil še nekatere specialne potrebe: uvedbo intenzivnejšega

manjših mestih skoro vse strehe. Neko deklico je zračni vrtnec vrgel 30 metrov visoko; pri padcu na tla si je polomila vse ude in obležala takoj mrtva. Na jugozapadnem delu države so številne reke in potoki prestopili bregove in poplavlili ceste, polja, in travnike. V Augsburgu so se številne ceste izpremenile v deroče hudournike. Voda je vdrla v nižje ležeče lokale in napravila povsod ogromno materialno škodo.

Kruvno grozodejstvo v Detroitu

DETROIT, 5. julija. Včeraj dopoldne so našli neko celo družino, obstoječo iz očeta, matere in 4 otrok, umorjeno v njenem stanovanju. Vsi so bili ubiti s sekuro. Domneva se, da gre za dejanje kaknega blaznega človeka. V mestu vlada velikansko razburjenje in to tembolj, ker so pred tremi tedni že v enem izmed predmestij našli na podoben način umorjeno neko žensko in tri njene nedoletne hčerkice.

šolskega pouka in gimnastike, reformo zrelostnih izpitov, potrebo strokovnih industrijskih, trgovskih in drugih šol. Velike uspehe izkazujejo zlasti industrijske šole, o čemur pričajo priznanja mednarodnih razstav v Parizu, Kodanju, Filadelfiji itd.

Iz tega kratkega ekscerpta vidimo, da se tudi na Češkoslovaškem zelo resno in intenzivno bavijo z reformo vsega šolstva — v cilju čim praktičnejše in čim boljše splošne in strokovne izpopolnitve vsakega posameznega državljanu ČSR.

Nesreča donauskega parnika

BEOGRAD, 5. junija. Sinoči se je iz dosedaj še neznanih vzrokov potopil mali donavski parnik »Lima«, ki je vršil promet med Beogradom in kopališčem na Ciganskem otoku. Ker je več drugih parnikov prihitelo v pravem času na pomoč, je bilo mogoče rešiti vse potnike in moštvo.

Atentat na žitno borzo v Los Angelesu

NEWYORK, 5. julija. Na žitno borzo v Los Angelesu je bil izvršen bombni atentat, ki je porušil del borze. Pri preiskavi so našli na stranišču še dve 10 kg težki bombi, napolnjeni z dinamitom. Včeraj so aretirali povzročitelja atentata. Bil je to borzni blaginik. Izvršil je atentat v trdnem prepričanju, da bodo vsled eksplozije uničene blagajniške knjige. Od začetka letošnjega leta je namreč pomeveril nad tisoč dolarjev. Atentatorja so takoj izročili sodišču.

Železniška nesreča pri Krakovu

VARŠAVA, 5. julija. Na kolodvoru Plaszow pri Krakovu se je pripetila težka železniška nesreča. Neka lokomotiva je v polnem diru zadela od zadaj v osebni vlak in zadnji voz popolnoma razbila. 40 potnikov je bilo več ali manj težko ranjenih.

Malo čuden spomin.

Dva delavca v znani kletarni dr. G. Primerja 44letni Ivan Kitak in 66letni Ivan Bračko sta prišla med debato radi slabega pomivanja sodov v tak ogenj, da sta se dejansko spoprijela. V borbi je Kitak vsekaj Bračkota 2—3 krat z verigo po glavi. Zadeve, za katero se je začela zanimati policija — še za enkrat ni konec.

V Tomšičevem drevoredu prijet kolesar.

Včeraj popoldne je stražnik ustavil v Tomšičevem drevoredu nekega kolesarja iz Lajtersperga, ker se je vozil sredi drevoreda. Ker ni mogel dokazati lastninske pravice za svoje dvokolo štev. 11.870, mu je stražnik isto zaplenil. Čim dokaže, da je kolo res njegova lastnina, je dobi nazaj.

Problemi gradnje in razvoja Maribora

SPEKULACIJA S STAVBIŠČI IN NJENE POSLEDICE. — VPRAŠANJE CARINARNICE. — PRIKLJUČITEV OKOLICE.

»Večernik« je že v dveh ali treh člankih razpravljal o raznih mariborskih gradbenih vprašanjih, zato se mi radi večje jasnosti zdi potrebno spregovoriti še o nekaterih problemih te stroke. Povod za to mi dajejo nekatere vesti, ki so jih te dni prinesli mariborski in ljubljanski listi in pa razprave na sejah mestnega občinskega sveta. Prva taka vest, ki je gotovo neprijetno dirnila vsakega Mariborčana, ki mu je kaj do razvoja našega mesta, je bilo poročilo, da je OUZD sklenil, da v Mariboru vsaj zaenkrat ne bo gradil svoje palače, in sicer zaradi tega ne, ker so lastniki stavbišč, ki so prihajala v poštev, zahtevali previsoko odkupnino!

Mi smo že opetovano konstatirali, da so pretirane cene stavbišč vzrok, da se v zadnjih letih v sredini mesta skoraj nič ne gradi, vendar pa nismo navajali konkretnih slučajev. Zdaj imamo tak slučaj, iz katerega lahko spoznamo, koliko škoduje razvoju našega mesta oderuška spekulacija s stavbišči. Kolikor smo informirani, je hotel OUZD graditi svojo palačo poleg Narodnega doma, na vogalu med Tattenbachovo in Frančiškansko ulico, ali pa v Cvetlični ulici v bližini Aleksandrove ceste. Oba ta dva prostora sta taka, da je zazidava ne le v interesu razvoja in dograditve mestnega središča, temveč tudi v interesu regulacije teh dveh ulic. S to stavbo, pa naj bi stala na prvem ali drugem prostoru, bi Maribor mnogo pridobil, a spekulacija s stavbišči je povzročila, da bosta morali tako Frančiškanska kakor Cvetlična ulica še dolgo čakati na regulacijo, Maribor pa na palačo OUZD. Takih slučajev pa je še več in bi bil tudi prostor v okolici sodišča že davno zazidan, ko te spekulacije ne bi bilo. I tu bo treba na vsak način nekaj ukreniti! Dolžnost občine je, da to spekulacijo v bodoče enkrat za vselej prepreči, kajti sicer bo ostal Maribor v svoji sredini vedno nezazidan. Vsaj ta slučaj naj bi služil kot povod za rešitev tega nujnega vprašanja.

Druga taka vest je bilo sporočilo, da tudi z zgradbo carinarnice ne bo nič. O zgradbah carinarnic v Mariboru, Ljubljani in na Jesenicah se je govoilo isto-

časno in v obeh ostalih mestih so se dela tudi že pričela, samo v Mariboru smo morali, na žalost, šele zdaj zvedeti, da naša carinarnica ne bo nič. Toda ne samo to, da se je gradnja tega velikega poslopja odgodila ad calendās graecas, tudi graditi se je nameravala na prostoru, kjer čisto nič ne bi bila prišla do veljave — v Einspielerjevi ulici! Ker torej letos z gradnjo tega poslopja ni nič, naj se vsaj za pozneje ponovno prouči to vprašanje in naj se potem določi drug prostor v okolici kolodvora. Prostor, nezazidanega in za carinarnico primerneje je tam dovolj! Gradila bi se lahko kot podaljšek projektirane kolodvorske in carinske pošte, na prostoru za južnim delom perona ali pa za novo Vlahovičovo hišo do proge na Meljski cesti. Povod tu bi bila zares mestu v okras in bi prišla tudi arhitektonsko in regulacijsko do izraza. Če se že misli zabiti v to stavbo 7 ali še več milijonov, potem naj se vsaj zgradi tako, da jo bo kdo videl, ne pa v odljudni Einspielerjevi ulici.

Tretje vprašanje, ki se pa sploh tiče pospešitve celokupne gradbene akcije v Mariboru, je vprašanje oprostitve davka pri novih hišah. Po tozadevnih zakonih so hiše v mestih s pod 50.000 prebivalci oproščene davka 10 let, v mestih s 50.000 in več dušami pa 20 let. Posledica je, da se vsa večja mesta v Jugoslaviji potegujejo za to, da bi dokazala, da imajo 50.000 prebivalcev. Novi Sad je n. pr. samo zaradi tega odredil posebno ljudsko štetje. Samo Maribor se ne gane, čeprav bi se našel način po katerem bi se mu lahko, če treba tudi proti volji prizadetih odborov, priključila okolica. S tem bi dosegel tudi Maribor 50.000 prebivalcev in hiše bi tudi pri nas bile 20 let oproščene plačevanja davkov. Ako ne zaradi drugega, bi torej že zaradi tega bilo treba izkoristiti vse možnosti, da bi se v svrhu priključitve okolice izrabila sedanja najugodnejša politična situacija. S tem bi se pospešil tudi gradbeni razvoj okolice in korist bi imeli vsi. Vseh teh problemov pa se je treba lotiti takoj in ne čakati na čase, ko bo morda že vse prepozno!

Obrtno gibanje v Mariboru

Pretekli mesec so bile izdane v Mariboru sledeče nove obrtne pravice: 1.) Košuta Josip, špedicija in komisija, Aleksandrova c. 43; 2.) Withalm Hugo, trgovska agentura in komisija, Sodna ul. 16; 3.) Jutras Jospina, izdelovanje sadnih sokov, Trubarjeva ul. 9; 4.) Tvrška Razpošiljalnica »Olymp« d. z o. z., izdelovanje raznovrstnega trgovskega blaga, Cankarjeva ul. 14; 5.) Kos Marija, trgovina z zelenjavo, Vetrinjska ul. 8; 6.) Scheiber Vilim, trg. agentura, Kralja Petra trg 1; 7.) Kukec Marija, trgovska agentura in komisija, Trubarjeva ul. 5; 8.) Čopič Avgust, izdelovanje karbon in indigo papirja, Vrbanova ul. 12; 9.) Tvrška Jugoles, Jugoslovanska lesna eksportna industrija, Slovenska ul. 8; 10.) Stepišnik Josip, prevažanje tovorov, Meljska cesta 85; 11.) Pirch Karol, ključavničar, Tomšičeva ul. 12; 12.) Kosar Alojz, sedlar, Grajska ul. 2; 13.) Dobrajc Franc, trgovina z glasovirji, Frančiškanska ul. 21; 14.) Stuhec Ana, šivanje odevi, Slovenska ul. 24; 15.) Eccarius Albert, urar, Trubarjeva ul. 1; 16.) Novak Anton, mehanik, Jugoslovanski trg 3; 17.) Polič Franc, čevljar, Rajčeva ul. 10; 18.) Podravska tiskarna, knjigotiskarna, Gregorčičeva 6; 19.) Hernet Mirko, trg. z mešanim blagom, Vetrinjska ul. 6; 20.) Bojk Friderik, pravažanje tovorov, Koroščevo ul. 2; 21.) Reschman Bruno, sodar, Kocenova ul. 4; 22.) Tvrška Avtodelavnica »Adamo-vič«, Tržaška c. 8. Izbrisane pa so bile v istem mesecu sledeče obrtne pravice: 1.) Čepi Karol, izvošček, Frankopanova ul. 23; 2.) Davorin Johan, agentura in komisija z galanterijskim blagom, Dušanova ul. 3; 3.) Javno skladišče in prevozna družba d. d. v Celju, Aleksandrova c. 11; 4.) Kocijančič Alojz, štukater,

Mlinska ul. 17; 5.) Rozman Anton, ključavničar, Tattenbachova ul. 2; 6.) Gabriel Kuhar, sodar, Meljska c. 10; 7.) Lah Josip, godbenik, Pobrežka c. 15; 8.) Rebernišek Martin, klepar, Sodna ul. 16; 9.) Smeh Anton, ključavničar, Plinarniška ul. 17; 10.) Elmozović Sulejman, slaščičar, Kacijanerjeva ul. 17; 11.) Umetniško tiskarski zavod »Ažbe«, Koroška c. 39; 12.) Zwillag Ivan, trgovina z naravnimi in umetnimi cveticami, Samostanska ul. 17; 13.) Košak Štefica, trgovina z drva-mi in premogom, Židovska ul. 4; 14.) Novak Marija, trgovina s papirjem in galanterijskim blagom, Glavni trg 14; 15.) Waidacher Josip, izdelovanje gornjih delov za čevlje, Slovenska ul. 6; 16.) Simonič Antonija, šivilja, Koroška c. 35; 17.) Centrih Štefan, čevljar, Frankopanova ul. 11; 18.) Baftiovič Vesel, izdelovanje sladolea, Vojašniška ul. 18; 19.) Pick Vilim, trgovina z manufakturo na debelo, Aleksandrova c. 26; 20.) Bregant Roza, branjarija, Aleksandrova c. 71; 21.) Zachner Ana, branjarija, Kralja Petra trg (Pokojninski zavod).

Družabni večer trgovsko obrtne mladine

se bo vršil v soboto zvečer na vrtu Narodnega doma. Pri lepem koncertu, na hladnem vrtu, se bo mogoče izvrstno zabavati, za kar bo posebno skrbela naša agilna mladina. Med izbranimi koncertnimi točkami in petjem se bodo razdelile tudi nagrade zmagovalcem šahovskega turnirja, katerega je društvo pred kratkim osnovalo. Da bo zabava res prijetna, prosi društvo, da se je vsi širši krogi posebno pa trgovci in obrtniki v polnem številu udeležijo. Lerega, zabavnega in razvedrilnega večera ne bo nikomur žal. Vstopnine ni.

Mariborski in dnevni drobiž

Legitimacije trgovskih potnikov.

Neupoštevanje predpisov glede legitimiranja trgovskih potnikov povzroča težave potnikom in je združeno tudi z neprijetnimi posledicami za trdnice same, pa je zato skoro nerazumljivo, da se nekatere trdnice in potniki še danes, ko je naredba že nad leto dni v veljavi, teh predpisov točno ne držijo in se raje izpostavljajo neprijetnostim, ki so s tem združene. Vsak potnik mora imeti predpisano uradno legitimacijo, izdano od trgovske zbornice, v katere okolišju ima trdnica svoj sedež. Prošnjo za izdajo legitimacije mora predložiti zbornici trdnica sama. Navesti mora ime, priimek, leto in kraj rojstva, domovinstvo, kraj stalnega bivanja, visokost, barvo las in oči ter še morebitna posebna znamenja potnika. — Prošnji je tudi priložiti nekartimirano sliko potnika ter 20 Din za koleke in takso. Opozorjamo trdnice ponovno na gornje predpise, da jih ohranimo pred posledicami in gmotnimi škodami, ki so združene s kršitvijo teh predpisov.

Koncert v mestnem parku

se bo vršil v nedeljo dopoldne. Sviraželezničarska godba.

Glasbena Matica.

Moški zbor ima drevi ob 20. radi nedeljskega izleta v Jarenino vajo. Vsi pevci se naprošajo za udeležbo.

Prve liruške

so danes došle na trg. Cena Din 12 kg ali približno 4 komadi za 1 Din. Zasedaj se ta redki sadež nahaja samo na eni laški stojnici.

Smrtina nesreča na Ploderšnici.

V sredo se je pripetila na Ploderšnici pri Sv. Jakobu v Slov. goricah tragična nesreča, katere žrtev je postal ugledni posestniški sin Josip Lorber iz Jurjevskega dola. Ko je peljal voz sena po bregu navzdol, so se mu volji nenadoma splašili, ga podrli na tla in spravili končno pod voz. Težko kolo je šlo Lorberju preko glave in mu je počila pri tem lobanja. Skoro nezvestnega so prepeljali potem na dom, kjer je včeraj umrl. Pogreb tragične smrti preminulega se bo vršil jutri, v soboto.

Vlom v Lajterspergu.

Znanega starinarja Teichmeistera je obiskal te dni nepovabljeni gost, ki mu je pod okriljem mirne poletne noči odnesel 1 harmoniko, 1 klarinet, nekaj parov čevljev in obleke ter še več drugih predmetov. Vlomilec je moral torej biti precej muzikaličen, upati pa je, da mu bodo strune navili drugi.

Pri delu ponesrečil.

Krovski mojster Franc Namestnik je pri popravljanju strehe neke hiše pri Sv. Lovrencu na Pohorju padel na tla tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo. Prepeljali so ga z rešilnim avtom v bolnico v Maribor.

Prva neizgoda pri delih na Felberjevem otoku.

Sinoči se je pri delih na Felberjevem otoku dogodila prva resnejša neizgoda. Kakor znano se dela na gradnji kopališča s polno paro — noč in dan; kajti od zaposlenih 140 delavcev jih dela polovica podnevi, polovica ponoči. Pri gramoznih vozičkih takozvanih »hontih« zaposleni 27letni pomožni delavec Alojzij Sternal iz Kamnice je prišel pri nočnem delu z levico med dva vozička. Zlomilo mu je prste leve roke. Takoj pozvani rešilni oddelek je ponesrečenca odpeljal v mariborsko bolnico.

Zasačen kolesarski tat.

Policija je aretirala Ferdinanda F., ki je včeraj popoldne iz veže na Aleksandrovci cesti števil. 43 izmaknil dvokolo, last nekega brivca. Oddali so ga v zaporo okrožnega sodišča.

Sumljiv sto-dinarski bankovec.

V Mariboru se pojavlja stodinarski bankovec, starosrbske izdaje, serije E 815, števil. 155, ki nosi na sredi kontrolno številko 20.356.155. Lastnik naj ga izroči policijskemu komisarijatu, kjer bo dobil drugega v isti vrednosti.

8 aretacij in 22 prijav

radi raznih deliktov in dogodkov lažje narave zaznamuje današnje policijsko poročilo. Med drugimi so bile aretirane 4 Venerine svečenice, ki so bile v nadaljnjo postopanje izročene sodišču. — Cestno-policijski prestopki so bili prijavljeni 4.

V nedeljo na Muto!

Podružnica Ciril-Methodove družbe na Muti ima prihodnjo nedeljo svojo poletno veselico. Posebne razmere na Muti zahtevajo, da se te prireditve udeležijo družbini prijatelji v velikem številu in zato poziva odbor podružnice CMD v Mariboru tudi Mariborčane, da pohite to nedeljo v Dravsko dolino in podpro našo postojanko na Muti.

Podeželski razgrajac v mestu.

Iz Ciglenc pri Vurbergu je prišel v mesto 36 letni K. V., ki je pogledal pregluboko v kozarec in pričel kmalu po polnočni uri razsajati po Sodni ulici. Pred hišo št. 2 je razbijal po šipah in prebudil neko številno družino, ki v strahu...

...za kaj gre. Opozorjeni stražnik je moža skušal aretirati, kar se mu pa ni takoj posrečilo. K. V. se je vrgel ponovno na tla, začel brcati in grizti okrog sebe ter se sploh s vso silo upiral aretaciji. Končno se je posrečilo naložiti čudnega motilca nočnega miru na kočijo, katera ga je v spremstvu stražnika odpemila v sanatorij pri Gradu.

Pozdravljena »Glasbena Matica« v Jarenini

7. julija in vsi drugi izletniki, ki se ji pridružijo! Jarenina radosti bo vztrepetala in Vas objela dobrohotno z dihom miru! — Jarenina, njeni grički slikoviti, na vršičih krone hišic, v rožo vinsko vse oviti, — kras goric Slovenskih ličic! — Rožni doli med brežički — lepi so ko pot iz raja, in jesen, ko glasijo črički, tu se duša polni slaja! Pa potočkov v doligranje, v dom pozdrav glasi povsodi, ljubko valov šepetanje, — ko da pravi: Mir vam bodi! — Ob potočkih lična sela — srce blago tukaj bije — Jarenina, dična cela — časti venci domu vije. — Ko nebo svoj sij razlije v to gričevje valovito, vse v blagosti diha ovije, dviga k svitu zmagovito. — Da apostola sta sveta tukaj skozi potovala, — pravi govornica vneta, — tukaj da sta mašo brala. — V Rim na poti da usoda tam v kapeli Mihaela, svetega Cirila Metoda je k daritvi božji dela. — Ko pridete na koncu senčnega gaja na gričku ob Jarenini, obstojte; Vaše oko bo radostno pilo čar idiličnega sela.

Kako pridem k Sv. Marjeti na »Domovinski dan«.

Mnogo jih je, ki bi radi to prireditev obiskali, a imajo pomisleke radi poti. Zato podamo sledeči kažipot in vožni red: Pešci iz Maribora rabijo do veseličnega kraja okoli dve uri ter jim svetujemo dve poti: prva čez Sv. Peter in po novi okrajni cesti, druga čez Pikel v Lajtersbergu in dalje čez pesniškodolske travnike. Obe poti sta nenavadno prijetni, kajti prva vodi ob hladni Dravci dalje med ravno zdaj mamljivo duhteče cvetočimi vinogradi, druga pa po večini čez sočno-zelene travnike ob šumljajoči Pesnici. Vsi manj navdušeni pešci pa imajo najprej na razpolago ob 1. pop. prvi autobus, po potrebi ob 2. pop. drugi autobus. Če so zbrani na glavnem kolodvoru že pred 2. uro in jih je 30—50, bo treba le telefonično obvestiti poštni urad Sv. Marjeta ob Pesnici in že tekom četrte ure bodo na mestu drugi avtobusi. Po pol 3. uri zveze ne bo več dobili. Najbolje bi pa bilo, da zbirate družbe že pred nedeljo ter javite mariborski ali marješki podružnici Jug. Matic, koliko in ob kateri uri ste zbrani na kolodvoru. Vse gre, le hoteti in priti je treba. Za vožnje nazaj domu je istotako oskrbljeno!

Občni zbor društva orožniških vpokojencev, podružnice v Mariboru

se bo vršil dne 14. julija ob 10. dopoldne v Studencih pri Mariboru v gostilni Senica. K obilni udeležbi vabi odbor.

Mariborski šoferji

otvorijo v soboto dne 6. julija ob 8. zvečer v gostilni pri »Zajcu« v Melju svoj kegljaški klub. Vsi šoferji, ki imajo veselje do kegljanja, iskreno vabljeni. Odbor.

Srečke državne loterije

dobite pri blagajni glavne pošte. Zbiranje 8. julija.

Velika kavarna.

Danes, petek, kabaretni večer. Jutri veliki umetniški večer, pri katerem sodelujejo vsi umetniki.

Kaj nas uči slučaj „Numancie“

HIDROPLAN — PREKOOCEANSKO LETALO BODOČNOSTI.

Angleška ladja »Eagle« je južnovzhodno od otoka Santa Maria, ki je najbolj vzhodno ležeči otok Azorskega otočja, našla španski hidroplan »Numancia«, s katerim je letalec Franco s še četvero tovariši hotel preleteti Ocean. Med pletom je zablodil v meglo in pri beganju sem in tja in iskanju smeri mu je pošel bencin. Osem dni je letalo vzdržalo na površini morja v kljub velikim morskim viharjem. Poročila pravijo, da sta od posadke rešena Franco in še en tovariš.

Dejstvo, da je mogoče, da se vodno letalo nad teden dni vzdrži na površju, je za nadaljno prakso v preokooceanskih poletih neizmerne važnosti. Kajti to dokazuje, da kot veliko preokooceansko letalo bodočnosti pride v poštev edino hidroplan, ker je vsako drugo letalo pri morebitni poškodbi brez usmiljenja žrtev morja.

Slučaj Franco je že četrti podoben dogodek: l. 1925 so našli Italijana Locateli,

ki se je pri poskusu poleta čez Ocean moral spustiti na vodo južno od Grenlandije, čez tri dni; dve leti pozneje so rešili Italijana de Pinedo zahodno od Azorjev štiri dni po prisilnem pristanku na Ocean; lani je ponesrečil Anglež kapetan Courtney na poletu Azori—Amerika in so ga našli še precej v dobrem stanju čez teden dni. Četrti slučaj je Francov. V petih letih preokooceanskih poletov ni bil izgubljen niti en hidroplan, dočim gre število žrtev nepremišljenih in deloma samo bravuroznih aeroplanskih poletov že v legije. Samo v l. 1927 smo imeli okrog 60 smrtnih žrtev. Vedno novi začetni poleti (nedavno zopet oni »Rumene ptica«!) dokazujejo, da se »junaki zraka« iz premnogih nesreč nečejo spametovati. Aeroplan je v mnogih slučajih dokazal nepriljubljenost za premorske polete, posebno še oni z enim motorjem, hidroplan se je izkazal v vseh slučajih. Dosedanje izkušnje izključujejo vsak dvom.

Kdo je zgradil prvi aeroplan?

PRIPOVEDKA O MINOTAURU IN IKARU.

Nedavna poročila o novih izkopinah v Knosu na otoku Kreti nas vodijo nazaj v civilizacijo na tem otoku pred 7000 leti, ki je bila, kakor zgodovina kaže in kakor sedaj potrjujejo izkopine, zelo moderna. Zdi se celo, da so se prebivalci, predno je potres otok uničil, bavili z načrti gradnje aeroplanov, podmornic in — mehaničnega človeka.

Zanimiva je zlasti pripovedka o labirintu, o Minotauru, sinu grešne žene kralja Minosa, Parsife, ki se je zaljubila v bika in je rodila od njega sina z bikovo glavo, o nesrečnih dekletih, ki so jih morali prebivalci Aten in drugih krajev leto za letom darovati Minotauru in s katerimi se je ta zabaval v labirintu, o junaku Tezeju, ki je končno osvobodil nesrečne žrtve, ter o zgraditelju labirinta Dedalu in njegovi sinu Ikaru, ki sta si napravila skrivoma letala in sta se rešila iz labirinta. Arheologi so to pripovedko razložili v tem pravem smislu, da je labirint v resnici obstajal v obliki velikega poslopja, v katerem so stanovali svečeniki,

in ki je glede lepote, veličine in ureditve nadkriljeval vse ostale klasične zgradbe Grške. V legendi o Minotauru se omerja tudi Dedalo, sloveči učenjak, ki je zgradil komplicirani labirint. Ker pa je Dedalo pomagal Tezeju, da je prodrl do brloga in ubil Minotaura, ga je zadela jeza kralja Minosa, ki ga je skupno s sinom Ikarom dal zapreti v labirint z namenom, da jih usmrti. Dedalo pa je bil človek izrednega znanja in posrečilo se mu je, zgraditi si mehanična krila za sebe in za sina Ikaru. Tako sta utekla iz labirinta in smrti v njem. Toda legenda pravi dalje, da je Dedalo pač počasi dospel na Sicilijo, dočim se je njegovo sin Ikar dvignil previsoko pod sonce, ki mu je zažgalo krila, da je padel v morje in utonil.

Nedvomno je, da je podlaga legendi kak resničen dogodek in da je nekdo — najsi bo že Dedalo, Ikar ali kdo drugi, že pred 7000 leti na otoku Kreti zgradil napravo, s katero je letel po zraku, prvi aeroplan. Ravno tako bo nekaj resnice na prvi aeroplanski nesreči — mladega Ikaru.

Poslednosti bodoče vojne

Izven vsakega dvoma je, da bodo v bodoči vojni igrali najvažnejšo vlogo strupeni plini, ki bodo uničili tako tudi zadnje ostanke one vojne romantike, kateri je bil zadan že v bivši svetovni vojni težek udarec.

Kar se tiče vojevanja s plinom, si je težko zamisliti vse strahote in posledice tega novega načina boja. Fosgenska katastrofa v Hamburgu, ki se je pripetila lani in je pravzaprav samo neznatna epizoda, nam nudi majhno sliko, kako bi bilo v resnici. Strupeni plini bi v kratkem času uničili cele narode in tako bi prišel končno mir sam od sebe...

S tem problemom se resno bavijo razne avtoritete, sedaj pa se je javil nemški učenjak dr. Egloff z originalnim predlogom, kako naj bi se vojna s plinom pretvorila v najbolj humani način bojevanja, kjer mogoče ne bi bilo niti krvi niti umiranja. Egloff namreč predlaga, da naj se namesto fosgena, ki je silno strupen, uporabi kako narkotično sredstvo, ki omamlja, a ne ubija, kakor n. pr. kloroform. S takim napadom bi se mogla uspešno celotna vojska, katero bi potem nasprotnik razorožil in zajel. Tudi posamezna mesta bi bilo mogoče na ta način uspavati in osvojiti. Potrebno bi bilo samo, da bi vseboval zrak en odstotek narkotika in pomagale ne bi niti najboljše plinske maske. Tako bi močnejši nasprotnik mogel v kratkem času uspavati svojega nasprotnika in ga prisiliti, da sprejme vse pogoje. Vojna bi bila končana, prelita pa ne bi bila niti kaplja krvi.

Zanimivo je končno, da dotični znanstvenik predlaga, naj se iz človekoljubnih

razlogov dotični uspavalni plin še parafumira, da bi se tako odvzela vojni sploh vsa strahota in neprijetnosti.

Izseljevanje iz držav Male antante in Poljske

Praška »Narodna politika« je objavila te dni zanimivo statistiko o emigraciji iz Češkoslovaške in ostalih držav Male antante ter iz Poljske. Konstatira, da se iz Češkoslovaške seli relativno mnogo več Čehov nego narodnih manjšin.

Iz Jugoslavije se seli letno povprečno 15.373 oseb. V l. 1928 se jih je izselilo 21.789 (14.939 Srbov, Hrvatov in Slovencev, 3.092 Nemcev, 985 Madžarov), torej na vsake 100.000 prebivalcev 182.

Iz Češkoslovaške se je izselilo lani 15.192 češkoslovaških državljanov (12.269 češkoslovaške, 643 nemške, 1596 ruske in 506 madžarske narodnosti), torej na vsake 100.000 prebivalcev 140 izseljencev češkoslovaške, 68 madžarske, 21 nemške narodnosti. Dokaz, da se narodnim manjšinam v ČSR ne godi slabo.

Iz Rumunije se je izselilo v l. 1928 preko morja 8910 oseb (2924 židov, 2505 Nemcev, 1169 Rusov, 872 Madžarov, 530 Rumunov), na 100.000 prebivalcev povprečno 54 letno.

Najmočnejše je izseljevanje iz Poljske, odkoder gre letno čez morje povprečno krog 45.000 ljudi. V letu 1921 se jih je izselilo celo 107.000 oseb, l. 1926 pa 48.893 čez Ocean, 117.616 v evropske države. Na 100.000 prebivalcev odpade letno povprečno 929 izseljencev Židov, 221 Rusov in 73 Poljakov.

Kako si ženska pridobi moža?

Duhovnik Addison Devis v Durhamu je imel nedavno pridigo, v kateri je dal nekaj nasvetov za srečen zakon žensk. Ti nasveti so sledeči:

Ako se sploh mislite poročiti, nikar ne polagajte važnosti na gmočno stanje vašega bodočega moža. Izberite moža radi njegovega lepega obnašanja, duševnih sposobnosti in plemenitega srca. Večina zakonov je nesrečnih, ker žene ne znajo napraviti tečnega kosila. Bolje je, da izdate nekoliko funtov šterlingov več za pohištvo kakor za ničvredne čipke in ročna dela. Tajnost, kako naj žena priveže moža nase, leži v tem, da zna v pravem času molčati. Ako želite, da bi bili vaši možje prepričani, da ste ve najboljše in najbolj popolne žene, morate poskrbeti to, da bo tudi mož uverjen, da je najboljši človek. Ne smrčite v spanju. Vsak mož namreč želi, da njegova žena spi trdno kot klada, ne želi pa, da v spanju hrešči kakor motorna žaga. Ne govorite nikdar o napakah svojih mož, temveč samo o nagnenju k tem napakam. Ako vam mož pripoveduje kako dolgočasno lovsko stvar, ga pazljivo poslušajte, čeprav ste slišali isto stvar morda že tisočkrat. Napravite se, kakor da pravzaprav prvič slišite njegove — večinoma izmišljene — lovske doživljaje.

Znameniti kitajski zid

je že davno ogloval zob časa. Močno je že razpokal in predstavlja dandanes pravzaprav samo še razvaline. Potujoči Amerikanci fotografirajo te velikanske razvaline in se vesele, da žive v dvajsetem stoletju — nazvanem amerikan-skem — ter da lahko s posmehom gledajo na te ostanke nekdanje primitivne dobe. In vendar tudi prosvetljeni Amerikanci nimajo prav nobenega povoda, da se norčujejo iz kitajskega zidu. Amerika namerava namreč samo napraviti svoj »kitajski zid«, ki naj bi jo zadostno ščitil pred demonom alkoholom. To ni nobena šala, temveč dejstvo! Ameriški državni podtajnik v finančnem ministrstvu je namreč sporočil, da bo na prihodnji seji parlamenta stavljen predlog, da naj se 5.000 km dolga meja med Zedinjenimi državami in Kanado obda z dva metra visoko bodičasto žično ograjo, da se na ta način prepreči vsako tihotapstvo alkohola. Finančno ministrstvo ceni izdatke za ta projekt na 10 milijonov dolarjev.

Ponesrečeni avto zažgal hišo.

Iz Lahra na Badenskem poročajo o nevarni avtomobilski nesreči, pri kateri ni bil smrtno ranjen samo lastnik avta, ampak je razbiti avto povrh še zažgal kmečko hišo. Bilo je na cesti skozi sotesko med Kinzigalom in Schweighausenom. Argentinski vicekonzul v Lahru, Kaufmann, je s svojim avtom zavozil s ceste in strmoglavil en in pol metra globoko čez obcestno strmino. Bencinski tank se je vnel, avto pa je padel na neko kmečko hišo, katero so ravno prezidavali, ter jo zažgal.

Avstralija razorožuje.

Avstralska vlada je sklenila, da razoroži vojno mornarico. Kot prvi korak je odredjeno, da se ukine šola za vzgojo pomorščakov.

Samomor v kadl vroče vode.

V Wiener Neustadtu je izvršila 40letna prodajalka sadja, Magdalena Jakob, nevarni samomor. Vlegla se je v kad vroče vode in izpila potem celo steklenico močnega žganja, ki jo je kmalu tako omamilo, da se je onesvestila in potem v vodi utonila.

Tiskarna, ki natiska dnevno 20 milijonov znamk.

Nemška državna tiskarna v Berlinu slavi v soboto 6. t. m. svoj 50-letni jubilej. Tiskarna zaposluje od 3000—4000 delavcev in zavzema 75.000 kvadratnih metrov. Tiska večinoma denar in vrednotnice. V zadnjem letu je natiskala 158 milijonov 600.000 bankovcev. Znamk natiska dnevno 20 milijonov.

Sport

Villacher SV odpovedal.

Radi obolenja petorice najboljših svojih igralcev so bili Beljačani primorani tekmo z Železničarji odpovedati. V nedeljo se torej razen mladinske prijateljske tekme med Železničarji in Rapidom in predvidene rezervne tekme Železničar : Svoboda ob 15.30 uri na igrišču SK Železničarja, ne bo vršila nobena tekma. SK Maribor se pogaja z Muro, Celjem in Varazdinom, Rapid pa bo pavziral.

Službeno iz sodniške akcije.

V nedeljo sodijo: Železničar-Rapid mladine ob 15.30 g. Vesnaver, Železničar-Svoboda rezerve g. Fischer. Kandidati morajo poslati ZNS-in poleg postav moštva tudi poročila o tekmi na predpisanih formularjih, ki jih dobe pri tajniku. — Tajnik.

Rapid v Gradcu.

Staro moštvo SK Rapida bo gostovalo v nedeljo v Gradcu. Igralo bo proti starinomu GAK. Zadnje srečanje med obema moštvoma ob otvoritvi »Rapidovega« igrišča je končalo v zmago Avstrijcev. Letos je »Rapid« v mnogo boljši kondiciji in ima izgleda na uspeh.

Za državno prvenstvo.

V nedeljo se bodo nadaljevale tekme za državno prvenstvo v nogometu. V Beogradu se bosta borila Jugoslavija in Hašk, v Splitu pa BSK in Hajduk. V Beogradu bo sodil g. Vodišek iz Ljubljane, v Splitu pa Dunajčan g. Bögl.

Juniorske pokalne tekme SK Ilirije.

Ljubljanska Ilirija razpisuje v drugič prehodni pokal za mladine. Lansko leto je zmagalo mladinsko moštvo Ilirije po trdem finalu z mariborskimi Železničarji. Tudi letos bodo sodelovali mariborski klubi in ni izključeno, da si bo pokal priborilo kako mariborsko moštvo.

Čel polk proti hajdukom

V okolici Brašova na Rumunskem je v planinah zopet oživel hajduško življenje. Na cesti med Brašovom in Segešvarom je pred kratkim močna četa maskiranih razbojnikov v nekaj minutah oplenila nič manj kot 12 potniških avtomobilov. Razbojniki so na nekem kraju ob gozdu ustavili vsak avto, ki je prišel po tej cesti. Potnikom so pobrali denar in dragocenosti, nato pa jih odpeljali v šumo in privezali k drevesom. Kdor se je skušal braniti, so ga neusmiljeno premaknili. Med žrtvami je tudi rumunski admiral Fantasi, ki je potoval v spremstvu svoje soproge in hčerke. Razbojniki so vse tri temeljito oplenili, nato pa jih privezali k nekemu drevesu ter tolkli toliko časa s puškinimi kopiti, da so padli vsi trije v nezavest. Da napravi konec grozodejstvom hajdukov, je poslala rumunska vlada sedaj proti njim čel polk pehote, ki bo skupno z orožniki blokiral gozd. Na ta način upa vlada, da bodo hajduki že v kratkem pobiti ali pa aretirani. Do tako energičnega koraka se je odločila vlada na pritisk ondotnega prebivalstva, med katerim vlada pravcata panika.

Človek z 20.000 milijoni dinarjev.

Nizam Haiderabadski je ne samo najbogatejši knez Indije, temveč nedvomno tudi najbogatejši človek na svetu. Ker so sedaj njegove zakladnice prepolne blaga, tako da ni nič več spraviti v nje, je odredil, da se prepelje 625.000 funtov srebra in zlata (za 172 milijonov dinarjev) v Indijsko banko. Dnevno bo prepeljanih 30.000 funtov, ker več ne morejo naložiti. Celo premoženje tega bogatega kneza se ceni na 20.000 milijonov dinarjev; dve tretini obstojata iz samega zlata in draguljev. »Prevzvišena Visokost«, kakor nazivljajo tega kneza, vlada 200.000 km² veliki državi, ki šteje 12 milijonov prebivalcev, glavno mesto pa 400.000 duš.

Gradnjo tunea pod Rokavom

hočejo Angleži požuriti. Londonski »Star« javlja, da je kabinet sklenil, da se načrti za gradnjo predora pod kanalom La Manche hitreje presojajo.

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodevinski roman iz starih Benetk 108

Globoko je zasopel, stresel se in dejal:
»Povej mi zdaj, kako se je stvar zgodila. In predvsem — ali poznaš storilca?«

Juana je prebledela.
Izgovoriti Sandrigo ime je pomenilo toliko, kakor zročiti ga Skalabrino bodalu.

S tesnobnim pogledom se je ozrla na orjaka. Videla ga je še vedno drhtečega in bledega, kakršnega ni nikdar poznala.

»Takšna bolest pri takem človeku!« je mislila sama pri sebi. »To bo strašno, kadar se ta bolečina izpremeni v jezo...«

Ni se mogla motiti. Poznala je Skalabrino in ga je bila videla na delu. Vedela je, da ne bo miroval, dokler ne najde Sandriga. In takrat — gorje mu!....

Torej je še živela v Juaninem srcu ljubezen do razbojnika? Celo po onem nasilnem prizoru, celo po njegovem roganju in po ugrabljenju Bianke mu je še odpuščala?...

Prizadevali smo si naslikati ta značaj. Če smo načrtali sliko, podobno modelu, bo bralec vedel, da je bila Juana utelešena udanost sama. Bila je izmed tistih junaskih in nežnih ženskih, pri katerih je požrtvovalnost normalno stanje duše, dasi je pri drugih le izjemna.

V par trenutkih se je bila zavzela zanj ter premostrila bodočnost s proroško bistrotjo pogleda.

»Torej,« je povzel Skalabrino, »ali si spoznala tistega človeka?«

»Poznam ga,« je dejala Juana.

»Kako mu je ime?«

»Sandrigo.«

Orjak je planil kvišku. Njegove ogromne pesti so se krčevito stisnile in obraz se mu je spačil z vsemi znaki tistega besnega srda, ki ga je delal tako strahnega.

Juana je blede, nepremična in brez besede gledala ta izbruh njegovega gneva.

Toda Skalabrino se je skoraj mahoma pomiril. Otrsi je znojno čelo in povzel:

»Ali je ugrabil samo njo?«

»Da; starec je še vedno tu.«

»Kdaj se je to zgodilo?«

»Pred dvema dnevoma, ponoči.«

»Torej je vlomil? Vrata se zde vendar trdna!«

»Jaz sem mu odprla. Poslušaj... prišel je, potrkal je, spoznala sem njegov glas in mu verjela, da ga preganjajo; zbalala sem se, da bi ga prijeli, in vse druge misli so me zapustile. Hotela sem samo oteti Sandrigo.«

Govorila je z mrzlim glasom, brez povdarka in navidezno brez strasti.

Skalabrino, ki se je izprva čudil, jo je motril s pozornim očesom. Naenkrat mu je bilo vse jasno! Stopil je k Juani, prijel jo za roko in zamrmral:

»Uboga Juana... Uboga moja sestra... Pozabil sem bil to reči!... Tako stara je že; zdaj pa vidim, da je še vedno mlada v tvojem srcu!... Molči, Juana, molči; ne reci mi ničesar več... Zdaj razumem mnogo reči, ki jih nisem razumel, preden sem srečal moža, ki je napravil iz mene človeka. Ti ljubiš Sandrigo še vedno. To je nesreča, velika nesreča... Kajti ti ne veš vsega. Moja krivda je; moral bi ti bil povedati. On me sovražil. Zame bi bilo to vseeno. Toda on sovraži tudi gospoda Rolanda. Jasno mi je: on je ugrabil Bianco, ker je hotel s tem prizadeti udarec Rolandu Kandianu. Med njim in med nama dvema je vojska na življenje in smrt. Ah, uboga Juana!«

Ves zamišljen je sedel nazaj in začel majati z glavo, dočim se je Juana bridko razjokala.

Povzel je:

»Kaj boš storila?...«

Ona je stresla rame, kakor da bi hotela reči: sama ne vem. Toda dodala je z zamolklim glasom:

»Ne misli si vsaj tega, da sem jaz kaj kriva pri vsem tem. Branila sem se na vso moč. Moral me je zvezati in mi zamašiti usta, da mi je onemogočil braniti Bianco.«

»Dobro je, ne govoriva več o tem. Jaz moram takoj za njim. Ali veš, v katero stran bi se bil utegnil obrniti?«

»Kako naj vem? Bila sem zvezana. Še le starec ni je včeraj zjutraj prerezal vrvi.«

Skalabrino je hotel vstati, da bi odšel. Toda začutil je zdajci, da mu strašna trudnost ne da premakniti nog. Naslonil se je s komolci na mizo in skoraj takoj globoko zaspal.

Juana pa je sedela poleg njega in premišljala:

»Vprašal me je, kaj bom storila... Ali vem jaz sama? Kaj pa mi preostaja storiti?... Nesreča je nad mojo glavo. Če Skalabrino ubije Sandrigo, je moja

smrt. Če zmaga Sandrigo, pa bom prisostvovala pogini tistih, ki so mi dragi. Komu naj privoščim, da podleže? Sinu Silvije ali Sandrigo?«

Tako se je zaglabljala v zmedene in mračne misli. Okrog pete ure zjutraj se je Skalabrino nenadoma prebudil.

»Zdi se mi, da sem spal,« je dejal. »Tako truden sem bil! Spal sem dobro uro, kaj ne da?«

»Dan bo kmalu,« je rekla Juana.

Skalabrino se je zdrnil.

»Pustila me je spati,« je dejal sam pri sebi, »da bi Sandrigo ušel naprej.«

Morda je imel prav.

V vsej naglici se je pokrepčal s površnim zajutrokom, ki mu ga je pripravila mlada ženska. Nato jo je nežno poljubil in se poslovil od nje, rekoč:

»V vsej tej nesreči, Juana, si ti morda najhujše prizadeta. Naj se zgodi karkoli, spominjaj se, da sem tvoj brat in pripravljen storiti za te vse na svetu. Skušaj! bom najti Bianco. Ona je moje življenje. Toda poslušaj... dobro me poslušaj, sestra: ta človek, ta podla duša, ki ti je ukradel srce, katerega ni vreden... z eno besedo: ako mi pride nasproti, ti prisegam, da ne udarim prvi!«

Juana je vzdrla od iskrene radosti.

»Ah, brat!« je zajecjela. »Ti si v resnici moj dobi brat.«

Toda on je že odhajal z naglimi koraki.

Ti dve plemeniti srci sta vršili svojo usodo z vzvišeno preprostostjo. V spopadu njenih usod, združenih in nasprotnih obenem, je bilo nekaj, kar je spominjalo na veličino neizprosne usode, v katero je verovala davnina.

Skalabrino se je vrnil v krčmo, kjer je bil pustil svojega konja.

Bil je ves iz sebe. Nasprotna, toda enako močna čustva so ga obračala sem ter tja.

»Ah,« je mrmral, »zakaj ni njega tu! Zakaj moram čakati na njegovo vrnitev šest dolgih dni? On bi gotovo našel zame tolažilno besedo resnice. Zdaj, ko me usoda postavlja med mojo hčer, ki sem jo jedva poznal, a jo vendar ljubim z vsemi strunami svoje duše, in med Juano, to oboževanja vredno srce. Juano, ki je moja sestra že toliko let, bi mi on povedal, na katero stran naj se obrnem!«

Obenem pa se mu je neprestano vračala misel, da mora najpoprej poiskati Sandrigo.

Ponedeljek
8.
julija

Otvoritev nove trgovine
s kisom, žganjem in sadnim sokom na
ALEKSANDROVI CESTI ŠT. 39
ADALBERT GUSEL.

Ponedeljek
8.
julija

Mali oglasi, ki služijo posredovanju in eseljalne namene oblikovani: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje in oglaševanje trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Gostilna Lacheiner - Starman
Frankopanova 39, v soboto 6. julija koncert. 1619

Učenka za belo perilo
se sprejme. Atelje Rupnik. 1630

Oddam takoj
prazno sobo z električno razsvetljavo in posebnim vodom. Cvetlična ul. 23, pritličje. 1629

Kavarna Park
vsaki dan in ob vsakem vremenu koncert prvovrstnega kvarteta. Kapelnik Visocki. 1594

Ne pozabite sporočiti svoj novi naslov časopisnemu in insercijskemu podjetju Hinko Sax, Grajski trg, predno gredste na počitnice. 1546

Kontoristinja
ki razume tudi korespondirati v slovenskem in nemškem jeziku event. začetnica se takoj sprejme pri Jos. Moravec, Maribor, Slovenska ul. 12.

Enodružinsko hišo
z vrtom v Ljubljani kupim. Ponudbe pod »Zdrava lega« poslati na upravo »Večernika« v Maribor. 1595

Miren, starejši vpokojenec,

vodja mestne varnostne straže v pok. išče stanovanje sobe in kuhinje ali večje sobe s štedilnikom, za takoj ali pozneje. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Ne predaleč«. U

Manufakturst

z dobrimi spričevali želi mesta takoj. Cenj. ponudbe na upravo lista pod »Manufakturst«. 1608

15—16 letna mladenka,

ubogljiva se išče za poštno pomočnico in lahko hišno delo. Ponudbe pod »Poštarjeva rodbina brez otrok«, Sv. Jurij ob Ščavnici poštnoležeče. 1609

Zaveše, mrežaste in klekljane čipke, posteljna pregrinjala, damsko perilo, senčnike, vezene, monograme naročite najceneje pri Olgii Kosér, Ciril Metodova 12, desno. 483

RADI ODDAJE TRGOVINE SPLOŠNA

ODPRODAJA

celokupne zaloge po znižanih cenah!

Redka prilika za nakup raznega blaga:

PERILO, PLETENINA, DROBNINA, MODNO BLAGO, GALANTERIJA, SREBRNINA, PARFUMERIJA ETC.

Prodaja **OSTANKOV** raznih čipk, trakov, bort etc.

SLAVKO ČERNETIČ, MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 23

PRINCESKO

ZVEZEK LIČNO VEZAN 12 DIN PRI

UPRAVLJANJE „JUTRA“
IN „VEČERNIKA“

MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 13

ZVEZDANKO

KIS ZA ULAGANJE

kumerc in drugo, vinski kis, špirit, vse vrste likerjev, tropinovec, droženko, slivovko, rum, konjak itd. Na drobno! dobite po zmernih cenah edino pri trdki Na debelo!

JAKOB PERHAVEC, MARIBOR, GOSPOSKA 9

tovarna za izdelovanje dezertnih vin in sirupov. 1501

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani: predstavnik izdajatelja in urednik: Fran Brozovič v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik Stanko Detela v Mariboru.